

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 4. De effectibus Sacramenti Ordinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

Tertius gradus Ordinis, est Exorcistarum, quibus datur potestas nomine Domini inuocandi super eos, qui ab immundis spiritibus obsidentur: ab eo scilicet preparandos, ut possint Missam interesse. Hincque Episcopus dum eisdem instituit, librum in quo exorcismi continentur ipsis videntum porrigit hac formula verborum, Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energumones, siue baptizatos siue catechumenos.

Quartus præterea gradus est, Acholytorum quorum munus est Subdiaconos, & Diaconos in altaris ministerio assistere, eisque operam dare. Præterea lumina deferre, & asseruare cum Missæ sacrificium celebratur: præcipue vero cum Euangelium legitur: ex quo in alio nomine vocati sunt Ceroferarii. In eorum ordinationibus hic ritus ab Episcopo feruari consuevit. Primum quidem, postquam eos officii sui diligenter admonuit, lumina cuique eorum tradit ad hunc modum, Accipe ceroferarium cum cereo, & scias te ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari in nomine Domini. Deinde vero tradit vireolos vacuos, quibus aqua, & vinum in sacrificio ministratur dicendo, Accipe vireolos ad suggerendum vinum, & aquam in Eucharistiam corporis, & sanguinis Christi in nomine Domini.

13. A minoribus Ordinibus, ad maiores sacrosve legitime aditus, & ascensus patet. In eorum primo gradu Subdiaconus collocatur: cuius nomen unus est, ut nomen ipsum indicat, Diacono ad altare inservire: sacra enim lintea, vasa, panem, & vinum, ad sacrificii usum necessaria, parare debet, Epistolam item legere, & tanquam testis, ad Missæ sacrum assistere, ac prohibere ne Sacerdos illud faciens, à quoquam perturbari valeat. Atque in memoratis ceremoniis, quæ in eiusdem Subdiaconi consecratione adhibentur: ea in quibus talis ordinis substantia consistit, declaratur his verbis. Ad extremum cum Episcopus sacris vestibus Subdiaconum ornauit (ad quarum singulas, propria verba, & ceremoniæ adhibentur tradit,) ei Epistolam librum ac dicit, Accipe librum Epistoliarum, & habe potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei tam pro viuus, quam pro defunctis.

Secundum autem sacrorum Ordinum gradum ut ibidem in maiestate subiungitur, Diaconus obtinet; ad cuius ministerium pertinet, Episcopum perpetuo sequi, concionantem custodire, eique, & Sacerdoti sacrum facienti, vel alia sacramenta ministrantem, præsto esse; & in Missæ sacrificio Euangelium legere: nonnullaque alia quæ illi conferuntur, vbi videnda relinquimus ut minus vilitata quidem, sed tamen indicantia illius particularis Ordinis magnam dignitatem. Quam adhuc ostendunt, ut hic etiam annotatur, solemnes ceremoniæ, quibus ab Episcopo Diaconus consecratur. Pluribus enim ille, & sanctioribus precibus ad Diaconum, quam ad Subdiaconum ordinationem vitur: atque alia addit sacrarum vestium ornamenta: manus quoque ei imponit: quod ab Apostolis factum legimus, Actuum 6. cum Diaconos primo instituerunt. Denique Euangeliorum librum ei tradit his verbis, Accipe potestatem legendi Euangelium in Ecclesia Dei, tam pro viuus, quam pro defunctis in nomine Domini. Vbi aduerte quod cum tempore illo, quo Apostoli primos Diaconos ordinarunt, Euangelia nondum essent conscripta, fatendum esse quod habet Gregorius à Valent. tom. 4. disput. non. quest. i. puncto 4. col. um. 1960. eisdem Apostolo ex speciali Christi voluntate aliquando in sacramentorum administratione secus fecisse, quam ab Ecclesia postmodum faciendum, ex Christi institutione ordinaria tradiderunt.

14. Tertium demum, omniumque sacrorum Ordinum gradum summum obtinet Sacerdos, cuius munus est Deo sacrificium facere, ecclesiasticaque sacramenta ministrare, ut indicant ritus quibus consecratur. Primum enim Episcopus, cum omnibus Sacerdotibus qui adsunt, imponit ei manus, deinde stolam humeris imponens, eam ante pectus in crucis formam componit, postea manus sacro oleo inungit: tum calicem cum vino, & patenam cum hostia tradit, dicens: Accipe potestatem offerendi sacrificium Deo Missæque celebrandi tam pro viuus quam pro defunctis. Quibus ceremoniis & verbis, ut idem Catechismus addit, interpres, ac mediator Dei, & hominum constituitur: quæ præcipua

functio Sacerdotis esse existimanda est. Ad extremum vero manibus iterum capiti ipsius impositis, Accipe, inquit, Spiritum sanctum: quorum remiseris peccata remittuntur eis, & quorum retinueris retenta sunt: eique celestem illam, quam Dominus suis Discipulis dedit peccata remittendi, ac retinendi potestatem, tribuit.

Atque ex his quæ sit cuiusque Ordinis propria forma deo satis intelligitur: quod cum ea debeat comitari, & exprimeret traditionem instrumentorum propriorum cuiusque, tanquam materiam ipsorum propinquam, ea consistit in illis verbis, quæ diximus ab Episcopo in tali traditione proferri. Circa quæ, ex additionibus ad tertiam partem D. Thomæ q. 34. art. 4. Henriquez notat in lib. 10. cap. 5. ea exprimi per imperatiuum modum, quia Sacramentum istud consistit præcipue in potestate tradita: quæ cum per actum suum innotescat, sitque ad usum instituta, Episcopus formam ordinationis proferens, imperatiuo modo vitur, ut significet ordinatum debet se exercere in vfu potestatis, quæ ei datur, ne frustra recipiat otiosam eam tenens.

CAPVT IV.

De effectibus sacramenti Ordinis.

SUMMARIUM.

- 16 Per sacramentum Ordinis conferitur gratia, perinde ac per alia sacramenta, & in ul potestas spiritalis.
- 17 Non tantum maioribus, sed etiam minoribus Ordinibus id conuenit: ut pote qui perinde ac illi sint sacramenta.
- 18 Obiectio: sunt contrarium in solutionibus.
- 19 Quod idem in minoribus Ordinibus characterem imprimant: & de ipso characteris Ordinis tria notata digna.
- 20 Dicitur præcipua ceremonia, quæ seruatur in ordinatione Sacerdotis: quæ in priore conferitur potestas consecrandi.
- 21 Postiore vero conferitur potestas absoluenti à peccatis.
- 22 Sine qua non valet absolutio: in illiusque collatione datur quidem noua gratia, non tamen nouus character.

SACRAMENTO Ordinis commune est cum aliis sacramentis gratiam iustificantem conferre ex opere operato, iuxta definitionem Concilii Tridentini, sess. 7. can. 6. & 8. De sacramentis in genere, & sess. 23. & Concilii Florentini in instruct. Armen. Vide antedicta libro 26. cap. 6. sess. priore. Et nota ex supplemento tertii partis D. Thomæ, quæ sit. 35. art. 1. quod sicut in Baptismo datur gratia, ut sancte suscipi possint reliqua sacramenta: ita etiam dati in hoc sacramento, ut sancte, ac religiose possint reliqua sacramenta administrari: utrumque enim sancte fieri debet.

Eisdem conuenit quoque conferre potestatem spiritualem perpetuam, in illiusque signum characterem indelebilem imprimere, ex Concilio Florentino loco citato & ex Tridentino, sess. 7. can. 9. & sess. 23. can. 4.

Notandum vero est primo, utrumque hunc effectum conuenire non solum maioribus Ordinibus, sed etiam minoribus: cum hi quoque rationem sacramenti habeant ex communiore sententia, quam præclare tuetur Gregorius à Valent. tom. 4. disput. nona quest. prima, puncto 4. in primo controuerso. Nobis sufficere potest quod Concilium Tridentinum in citata sess. 23. cum in cap. 2. omnium septem Ordinum & nomina, & ministeria propria, ab initio Ecclesiæ in vfu fuisse dixisset, in sequenti cap. 3. docet absolute Ordinem esse sacramentum, nulla facta exceptione cuiusquam eorum, quæ Ordines nominari, prius dixerat: cur ergo nos excipiemus: præsertim cum minorum quoque Ordinum sua sint propria materia & forma sacramentales, ut patet ex Concilio Florentino in instruct. Armen. Postquam enim dixit sextum sacramentum esse Ordinem: cuius materia est illud per cuius traditionem confertur Ordo, idque declarauit nominatim in Ordine Sacerdotis, Diaconatus, & Subdiaconatus, subiunxit: Et similiter de alijs per rerum administrationem assignationem: aperte significans cæterorum Ordinum, qui minores dicuntur, suam perinde

perinde ac maiorum esse sacramentalem materiam, idque cum propria forma, prout etiam significauit cum consecretur, proposita Sacerdotij forma, subiunxit, Et sic de aliorum Ordinum formis.

Nec obstat, quod de talibus materiis, & formis, nihil habeatur ex sacra Scriptura: quia, vt loco citato bene ait Gregor à Valen in responsione ad primum argumentum, sufficit de illis constare ex perpetua Ecclesie praxi: cuius cum non inueniatur initium, ad Apostolicam traditionem non scriptam reuocanda est: iuxta regulam D. Augusti. lib. 4. contra Donatistas cap. 24.

Nec etiam obstat, quod actus minorum ordinum licite fiant à non ordinatis, ideoque nihil supernaturale habere videantur, quod nequeat absque sacramento præstari. Non obstat inquam: quia non est essentialis omni sacramento Ordinibus, vt instituantur ad actum qui nequeat vilo modo, valide aut licite absque eo exerceri. Nam epistola etiam solet quandoque is legere in Ecclesia, qui Subdiaconus non est. Itaque id ceteri potest quidem altioribus Ordinibus conuenire, propter præstantiam illorum actuum ad quos instituantur: sed de inferioribus dici potest, quod sint instituti ad quosdam actus ecclesiasticos, vt ij fiant sanctus, & religiosus; vt pote supernaturales, si non absolute, & secundum se; saltem vt referuntur ad celebrationem sacrificij Missæ: non autem vt nullo modo sine illis Ordinibus exerceri licite queant. Nam tale exercitium non esse alienum à ratione sacramenti, patet: quia eui confirmatio instituitur ad actum tuendi, & confitendi fortiter fidem: non obstat tamen, quin nondum confirmatus possit diuina gratia adiutorem actum exercere.

Quod autem idem Ordines characterem simul imprimant, inde probatur; quod omne sacramentum in quo character non imprimatur sit iterabile. Minores autem Ordines non sunt iterabiles; vt ex eo patet, quod si illis initiatus ad laicalem statum se transferat, rediens ad clericalem non iniicietur denuo: *quæ ratio habetur in supplem. 3. par. D. Thoma quest. 35. art. 2. Idem docens Henriquez lib. 10. cap. 14. §. 2. pluribus in margine citatis litera N.* addit nihilominus, si quis illicitè iteraret, non fieri irregularem, quia id non est in iure expressum. Addit etiam tria notatu digna, quæ in cit. q. 35. art. 3. 4. & 5. docentur ex professo.

Primum est: Ordinem, sicut reliqua sacramenta, supponere characterem baptismi ex ca. primo & ultimo, De Presbyter. non baptiz. itemque ex eo, quod baptismus sit ianua omnium sacramentorum, prout definit Concil. Florent. in instruct. Armen.

Secundum est: Non supponere characterem confirmationis, nisi ex congruitate, *pro quo plures alios auctores idem Henriquez citat, in marginet. P.* Vnde fit quod habet à Victor. in summa De sacram. num. 232. sub finem, vt si quis ordinetur antequam sit confirmatus, Ordo teneat. Immo, vt idem putat, is qui ex negligentia confirmationem præteriret, non peccaret mortaliter, licet male faceret.

Tertium est: De necessitate quidem præcepti, Ordinem superiorè præsupponere characterem Ordinis inferioris: nõ tamen de necessitate sacramenti, itaut accipiens Ordinem superiorè præmissio inferiori, verbi gratia Diaconatum nõ dum accepto Subdiaconatu, mortaliter peccet quidem, Ordinatio tamen sit valida, & cum impressione characteris illius Ordinis: ideoque non iteranda, etiamsi ordinatus superius sit ab vsu Ordinis, quem sic accepit, donec in eo suppleatur inferior Ordo ab ipso omissus. Ita habetur ex cap. vnico De clerico per saltum promotio: vt glossa, verbo *ministeriæ*, monet ordinationem Episcopi non esse validam, nisi is qui ordinatur iam sit Sacerdos: iuxta illud quod in cap. Ex literis De excess. Prælat. dicitur, Pontificale officium sine altaris Ministerio non valere impleri.

Pro maiore autem intelligentia effectus Ordinis Sacerdotalis restat notandum, eiusdem Ordinis collationem continere duas cæremonias præcipuas, vt constat ex Rituali Pontificali Romano. Vnam qua Episcopus futuro Sacerdoti porrigit calicem cum vino, & patenam superpositam cum pane: ac dicit, Accipe potestatem offerendi sacrificium, &c. Alteram qua post Missam, idem eidem manus imponit & dicit, Quorum remiseris peccata, remittuntur eis, &c. Atque

per priorem cæremoniam conferri potestatem super Christi corpus verum, seu consecrandi panem, & vinum in corpus & sanguinem Christi, simulque in signum eiusdem potestatis imprimi characterem sacerdotalem: vt argumento est, quod ordinati, iam tunc sint vere Sacerdotes: vt pote idonei ad sacrificandum, prout satis indicat Ecclesiastica cæremonia, qua cum Episcopo ordinatore proferunt verba consecrationis. Immo ipsa Christi institutio ostendit: nam potestatem eam conferendo discipulis in vltima cæna (per ea scilicet verba *Lucæ 22.* hoc facite in meam commemorationem,) fecit eos Sacerdotes, prout definit Concil. Trid. sess. 22. cap. 1. & can. 2.

Per posteriorem cæremoniam vero, cum diuinæ gratiæ augmento conferri potestatem supra corpus Christi mysticum, sicut potestatem absoluedi à peccatis Christi fideles. Quam non conferri, sed tantum declarari collatam cum illa priore qui dicunt, reselluntur ex eo, quod verba, Accipite Spiritum sanctum, &c. significant præsertim collationem potestatis, cum gratia Spiritus sancti, aut certe frustra dicantur: quod Concil. Trid. sess. 23. can. 4. sub anathemate prohibet dicere. Item ex eo, quod aperte sacra literæ eidem manuum impositioni tribuant illius ordinis sacramentalem gratiam: vt cum in prioribus *Timoth. ca. 4.* ait Apostolus: Noli negligere gratiam quæ in te est, quæ data est tibi, per prophetiam cum impositione manuum Presbyterij.] Et in posteriori ca. 1. Admoneo te vt resuscites gratiam Dei quæ est in te, per impositionem manuum mearum. &c.] Ac certe cum Christus hanc potestatem in Ecclesia instituerit post resurrectionem (vt patet ex Concil. Trid. sess. 14. cap. 1. & 5. ac can. 3.) dicendo Discipulis suis *Ioan. 20.* Accipite Spiritum sanctum: quorum remiseris peccata remittuntur eis, & quorum retinueris retenta sunt:] sicut negari non potest, quin tunc de facto contulerit gratiam, & potestatem nondum concessam: ita nec debet negari, quin ex eiusdem Christi institutione, de facto etiam detur, prout dictum est, gratia, & potestas Sacerdotalis. Quod quidem non obscure Concil. Triden. in eadem sess. 14. cap. 3. De extrema vnctione significauit, dicens proprios illius sacramenti Ministros esse, aut Episcopos, aut Sacerdotes ab ipsis rite ordinatos per impositionem manuum Presbyterij.

Vnde potest id deduci quod Henriquez expressit in citato lib. 10. cap. 6. §. 3. quod si Parochus, qui ab Episcopo ob morbum deficiente, priorem tantum partem acciperet: subditos in quos habet iurisdictionem tentaret sacramentaliter absoluerè, irrita esset absolutio: quia deesset necessaria potestas Ordinis, tenereturque curare vt per alium Episcopum, si idem non possit, suppleatur sibi collatio potestatis absoluedi, quæ datur per impositionem manuum dicendo: Accipe Spiritum sanctum: quorum remiseris peccata, &c.

Aduerte autem, quod idem habet sub finem præced. §. 2. hanc posteriorem potestatem dari quidem cum nouæ gratiæ augmento, ad eam quæ data est cum potestate consecrandi Eucharistiam, prout satis patet ex dictis in præcedenti ita merito, non dari tamen cum nouo characterè, sed cum perfectione, & extensione illius, qui prius impressus fuit, cum daretur ipsa consecrandi potestas. Sicut enim vtraque potestas est vnus Sacerdotis: ita sufficienter nõ sacerdotali characterè significari potest.

CAP V.

De ministro Sacramenti Ordinis.

S V M M A R I V M.

- 23 Ordinarius Minister Sacramenti Ordinis est Episcopus consecratus: non licet tamen cuiuslibet Episcopo quemlibet Ordinare ordinari.
- 24 De licetis dimissoriis, quæ vn vi potest quis ab alio Episcopo quam suo proprio ordinari.
- 25 Non potest Episcopus simpliciter Sacerdoti committere administrationem Ordinum minorum. Papa autem potest: minime vero, non Sacerdoti.
- 26 Quo tempore Ordinis conferendi sint.